

SYLLABUS PRZEDMIOTU

JURYSPRUDENCJA RZYMSKA I JEJ WPŁYW NA KSZTAŁT PRAWOZNAWSTWA EUROPEJSKIEGO

1.	Nazwa przedmiotu	Jurysprudencja rzymska i jej wpływ na kształt prawoznawstwa europejskiego
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Katedra Prawa Rzymskiego
3.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Paulina Święcicka
4.	Formuła przedmiotu	Wykłady
5.	Wymagania wstępne	bez wymagań wstępnych
6.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	21 h (7 spotkań)
7.	Liczba pkt ECTS	4
8.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu,	Egzamin pisemny w formie eseju, którego celem będzie sprawdzenie znajomości treści wykładu, w tym w szczególności znaczenia jurysprudencji rzymskiej i prawa jurysprudenckiego dla formowania się współczesnego prawoznawstwa w wymiarze europejskim. Czas trwania egzaminu – 60 minut.
9.	Szczegółowa treść wykładu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do przedmiotu: Jurysprudencja? O znaczeniu pojęcia 2. Jurysprudencja rzymska jako unikatowy fenomen świata starożytnego 3. Podstawowe cechy rzymskiej jurysprudencji 4. Pochodzenie społeczne i funkcje publiczne jurystów 5. Misja i zadania jurystów. Udzielanie porad prawnych 6. Nauczanie prawa 7. Piśmiennictwo jurystów 8. Metody prawniczego rozumowania w starożytności 9. W „poszukiwaniu 12. wielbłąda” – czyli prawo i filozofia w praktyce starożytnej 10. Jurysprudencki dyskurs argumentacyjny – perspektywa starożytna i perspektywa współczesna 11. Pojęcie „prawdy” – rzymska jurysprudencja a współczesny dyskurs prawniczy 12. Prawo jurysprudenckie 13. Szczególne znaczenie prawa jurysprudenckiego oraz interpretacji prawniczej w tworzeniu tzw. współczesnego soft law 14. Etos prawnika – starożytność, czasy nowożytne i współczesność 15. Prawnik w rzeczywistości pokodyfikacyjnej a interpretacja historyczna rozwiązań prawnych – pojęcie i rola interpretacji historycznej; miejsce dyrektywy „interpretacji historycznej” wśród dyrektyw dokonywania wykładni w państwach europejskich i pozaeuropejskich
10.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p><u>Literatura podstawowa:</u></p> <p>1.1. Literatura polskojęzyczna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dajczak W., T. Giaro, F. Longchamps de Bérier, <i>Prawo rzymskie. U podstaw prawa prywatnego</i>, Warszawa 2009 (i dalsze wydania) – wybrane rozdziały 2. Giaro T., <i>Cywilizacja prawa rzymskiego i problemy współczesnej romanistyki</i>, Acta Universitatis Wratislaviensis: Prawo CCCV: Studia Historycznoprawne. Tom poświęcony pamięci Profesora Edwarda Szymoszka, red. A. Konieczny,

		<p>Wrocław 2008, s. 69–78</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Giaro T., <i>Interpretacja jako źródło prawa – dawniej i dziś</i>, <i>Studia Prawnoustrojowe 7: Materiały z Ogólnopolskiego Zjazdu Romanistów w Ostródzie 16–18 czerwca 2006</i>, Olsztyn 2007, s. 243–253 4. Giaro T., <i>Prawda dogmatyczna i „ponadczasowość” jurysprudencji rzymskiej</i>, <i>CPH 40 (1988) 1</i>, s. 1–31 5. Giaro T., <i>Prawda i autorytet w jurysprudencji klasycznej</i>, <i>ZNUJ 125 (1989)</i>, s. 29–50 6. Kuryłowicz M., <i>Wokół pojęcia aequitas w prawie rzymskim</i>, <i>Studia Iuridica Lublinensia 15 (2011)</i>, s. 15–27 7. Litewski W., <i>Jurysprudencja rzymska</i>, Kraków 2000 8. Morawski L., <i>Główne problemy współczesnej filozofii prawa. Prawo w toku przemian</i>, Lexis Nexis, Warszawa 2003 (wyd. 3.) 9. Święcicka P., <i>‘Si de interpretatione iuris quaeratur...’? Refleksje na temat granic prawniczej zasadności interpretacyjnej w starożytnym Rzymie</i>, w: <i>Świat, Europa, Mała Ojczyzna. Studia ofiarowane Profesorowi Stanisławowi Grodzkiemu w 80-lecie urodzin</i>, red. M. Małecki, Bielsko-Biała 2009, s. 119–143 10. Święcicka P., <i>Formalność topicznego myślenia. Problem “regul proceduralnych” dyskursu dogmatycznego rzymskich jurystów</i>, <i>CPH 63 (2011) 2</i>, s. 209–240 11. Święcicka P., <i>Metody rozumowania prawniczego w starożytności</i>, <i>Zeszyty Prawnicze TBSP Uniwersytetu Jagiellońskiego 11–12 (2004)</i>, s. 147–169 12. Święcicka P., <i>Prawo jurysprudencyjne jako prawniczy dyskurs argumentacyjny (zarys problematyki)</i>, <i>ZP UKSW 11.1 (2011)</i>, ss. 317–338 13. Święcicka P., <i>Dyskursywnie dialektyczne poznanie i rozwój prawa w Rzymie republikańskim (Przyczynek do dalszych rozważań)</i>, w: <i>Consul est iuris et patriae defensor, Księga Pamiątkowa dedykowana pamięci Doktora Andrzeja Kremera</i>, red. F. Longchamps de Bérier, R. Sarkowicz, M. Szpunar, Warszawa 2012, ss. 217–229 14. Święcicka P., <i>Źródła prawa i ich obowiązywanie – współczesność a prawo rzymskie</i>, <i>FP 4–5 (2011)</i>, ss. 65–84 <p><u>1.2. Literatura obcojęzyczna</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 15. Cannata C.A., <i>Histoire de la Jurisprudence Européenne</i>, vol. 1: <i>La jurisprudence romaine</i>, Torino 1989 16. Schulz F., <i>History of Roman Legal Science²</i>, Oxford 1953 17. <i>The Oxford Handbook of Jurisprudence and Philosophy of Law</i>, red. J. Coleman, S. Shapiro, Oxford University Press, Oxford 2002 <p><u>Lektury dodatkowe:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 18. Dworkin R., <i>Hard Cases</i>, <i>Harvard Law Review 88 (1975)</i>, s. 1057–1109 19. Dworkin R., <i>Is There Really No Right Answer in Hard Cases?</i>, w: R. Dworkin, <i>A Matter of Principle</i>, ed. 9, Cambridge (Mass.) – London 2000, s. 119–145 20. Giaro T., <i>Dal soft law moderno al soft law antico</i>, w: <i>Soft law e hard law nelle società postmoderne</i>, red. A. Somma, Torino 2009, s. 83–99 21. Giaro T., <i>Die Illusion der Wissenschaftlichkeit</i>, <i>Index 22 (1994)</i>, s. 107–134
--	--	---

		<ol style="list-style-type: none"> 22. Giaro T., <i>Diritto come prassi. Vicende del discorso giurisprudenziale</i>, w: Studi in onore di L. Labruna, vol. IV, Napoli 2007, s. 2233–2261 23. Giaro T., <i>Dogmatische Wahrheit und Zeitlosigkeit in der römischen Jurisprudenz</i>, BIDR 29 (1987), s. 1–108 (estratto) 24. Giaro T., <i>Römische Rechtswahrheiten. Ein Gedankenexperiment</i>, Frankfurt am Main 2007 25. Giaro T., <i>Rzymskie prawdy prawnicze. Eksperyment myślowy</i>, w: <i>Aurea Praxis Aurea Theoria. Księga Pamiątkowa Ku Czci Profesora Tadeusza Erecińskiego</i>, t. I, Warszawa 2011, s. 26. Giaro T., w: <i>Brill's New Pauly</i>, vol. 6, s.v. <i>Interpretatio</i>, szp. 866 27. Gizbert-Studnicki T., <i>Podstawy argumentacji prawniczej</i>, Acta Universitatis Wratislaviensis–Prawo, 1772 (1995), s. 35–43 28. Jastrzębski R., <i>Wykładnia historyczna we współczesnej judykaturze</i>, Przegląd Sądowy 1 (2010), s. 91–111 29. <i>Łacińskie paremie w europejskiej kulturze prawnej i orzecznictwie sądów polskich</i>, red. W. Wołodkiewicz, J. Krzynówek, Warszawa 2000 30. <i>Leksykon współczesnej teorii i filozofii prawa</i>, red. J. Zajadło, CH Beck, Warszawa 2007 31. Longchamps de Bérier F., <i>Wobec dekodyfikacji: tradycja romanistyczna i prawo kanoniczne</i>, w: <i>Studia Historycznoprawne. Tom poświęcony pamięci prof. Edwarda Szymosza</i>, red. A. Konieczny, Wrocław 2008, s. 179–188 32. Stelmach J., <i>Kodeks argumentacyjny dla prawników</i>, Kraków 2003 33. Święcicka P., <i>Latinitas i greckie humaniora. O sceptycyzmie Rzymian okresu republikańskiego wobec greckich obyczajów, myśli naukowej i kultury słowa</i>, w: <i>Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego w prawie rzymskim</i>, red. K. Amielańczyk, A. Dębiński, D. Słapek, Lublin 2010, s. 247–261 34. Święcicka P., <i>Jus civile, quod sine scripto in sola prudentium interpretatione consistit – A Phenomenon of Positivation of Law in Dogmatic Discourse of Roman Jurists</i>, in: <i>Constans et Perpetua Voluntas. Pocta Petrovi Blahovi k. 75. Narodeniam</i>, Trnave 2014, s. 577–590 35. Święcicka P., <i>Iurisconsultus et Auditores. Dialektyczna formuła poznania i rozwoju prawa w Rzymie republikańskim</i>, <i>Krakowskie Studia z Historii Państwa i Prawa</i> 6 (2013) 3, s. 193–227 36. Sykuna S., <i>Trudne przypadki</i>, w: J. Zajadło (red.), <i>Leksykon współczesnej teorii i filozofii prawa</i>, Warszawa 2007 37. Szymanek K., K.A. Wieczorek, A.S. Wójcik, <i>Sztuka argumentacji. Ćwiczenia w badaniu argumentów</i>, Warszawa 2005 38. Westbrook R., <i>The Early History of Law: A Theoretical Essay</i>, ZSS 127 (2010), s. 1–20 39. Wojciechowski B., <i>Rozstrzyganie tzw. trudnych przypadków poprzez odwołanie się do odpowiedzialności moralnej</i>, <i>Studia Prawno-Ekonomiczne</i> 70 (2004), s. 9–26
--	--	--